

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in †maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Patrick De Maesschalck, Jos De Schutterstraat 5, 2280 Grobbendonk
e-mail: patrick.de.maesschalck@telenet.be tel: 014/88.22.84

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierslei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: www.fv-kempen.be

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†) Gilbert De Lille (†)

Marc Van den Cloot F. Pelzerstraat 21, 2500 Lier 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Patrick De Maesschalck Jos De Schutterstraat 5, 2280 Grobbendonk
Secretaris patrick.de.maesschalck@telenet.be 014/88.22.84

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be

Bestuursleden:
Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
Webmaster dago.peeters@skynet.be

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
theopeeters1@telenet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
mariette_backs@hotmail.com

Gerard Keysers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
gerardus.keysers@telenet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
hevdl@skynet.be

Ludo Proost Brusselsestraat 290 bus 03.03 3000 Leuven
ludovicus.proost@gmail.com

DE KEMPENSE GENEALOOG

DIGIT@@L NAAR ALLEM@@L

Op de vergadering van de Raad van Bestuur van Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen, van 19 februari 2019, werd volgende beslissing genomen:

De Kempense Genealoog zal vanaf 2020 alleen nog maar digitaal verspreid worden.

Reeds geruime tijd is er in onze raad van bestuur enig animo omtrent het al dan niet afschaffen van de brochure vorm van de Kempense Genealoog. In tijden waar de papieren conversatie alsmear meer vervangen wordt door digitale berichtgeving kunnen wij niet mordicus blijven vastzitten aan ons trimestrieel tijdschrift in de huidige vorm.

Wij zijn er ons zeer van bewust dat een aantal leden liever een tijdschrift ter hand nemen dan het te downloaden op hun pc, laptop, smartphone of tablet, maar wij menen een paar gegronde redenen te hebben om nu de omschakeling te doen.

1° Het samengaan van FV, Heemkunde Vlaanderen en Leca in het nieuwe overkoepelende “Histories” heeft op het gebied van administratief personeel heel wat gevolgen. Het bezoldigde personeel van Familiekunde Vlaanderen werkt voortaan voor Histories, dwz dat onze afdeling een aantal administratieve zaken op zich moet nemen om de verzending van ons tijdschrift te kunnen blijven doen zoals vroeger. Wij zijn van mening dat via een digitaal tijdschrift de administratie merklijk kan verminderen.

2° Financieel zijn wij als afdeling sterk afhankelijk van het aantal leden uit onze regio dat zijn lidgeld betaalt aan F.V. Wij krijgen namelijk een toelage per lid om een groot deel van onze uitgaven te financieren. En laat dat groot deel nu toevallig het drukken en het verzenden van de Kempense Genealoog zijn. Wij hebben momenteel 228 leden in Regio Kempen, hiervan hebben en slechts 20 tot nu toe te kennen gegeven dat zij de KG digitaal wensen. De KG wordt nu nog gedrukt op 225 exemplaren, hierin begrepen de ruilabbonnementen die we hebben met andere genealogische verenigingen. De totale kostprijs voor drukken en verzenden kwam in het voorbije jaar 2018 op meer dan 1.300 euro.

3° Wij onderzochten de mogelijkheid om ons tijdschrift betalend te maken voor onze leden, maar zijn na enig overleg tot de bevinding gekomen dat het beter is om geen bijkomende bijdrage te vragen bovenop het FV lidgeld van 37 euro. Via digitale weg kan de inhoud van onze KG op een efficiëntere en milieuvriendelijkere manier aan de man gebracht worden. De inhoud kan ook mooier gepresenteerd worden door o.a. mooiere foto's en kleuren.

4° Een digitale conversatie met onze leden biedt ons tevens heel wat voordelen, als wij van elk lid het e-mailadres bekomen, kunnen wij tevens directer en concreter berichten. Nu zijn we afhankelijk van de driemaandelijks verschijning van ons tijdschrift. Wij kunnen via korte nieuwsbrieven tussentijdse gebeurtenissen en/of manifestaties direct meedelen. De communicatielij met de leden wordt op die manier extra ingekort.

5° Wij hebben vastgesteld dat een aantal andere afdelingen van Familiekunde Vlaanderen al geruime tijd hun regionaal tijdschrift digitaal bezorgen aan hun leden. Wij willen dan ook aan alle leden vragen uw e-mailadres te willen doorgeven aan victor.bertels1@telenet.be Wij garanderen uiteraard dat wij uw adres uitsluitend gebruiken voor het doorsturen van informatie van en over Familiekunde Vlaanderen en dat wij ons strikt houden aan de wetgeving op de privacy.

Wij danken u voor uw begrip en medewerking
Het bestuur van FV Regio Kempen.

Van uitstellen komt afstellen

Daarom graag één minuut van uw tijd, doe het onmiddellijk :

**Uw e-mail adres en telefoonnummer naar
victor.bertels1@telenet.be**

IN DE KIJKER

FAMILIEGESCHIEDENISSEN

Onze bibliotheek bevat een schat aan genealogische gegevens, de inventaris ervan kan je bekijken op onze website www.fv-kempen.be

De meest geraadpleegde boeken zijn de bewerkingen van parochieregisters en/of burgerlijke stand van diverse gemeenten. Van liefst 125 gemeenten hebben wij gegevens ter beschikking.

Maar onze bibliotheek bevat nog heel wat andere gegevens die niet op andere plaatsen te vinden zijn. Regio Kempen beschikt over een uitgebreide verzameling van Familie geschiedenissen. Meer dan 200 families zijn daar in terug te vinden, de ene al wat meer uitgebreid dan de andere.

De families worden in de inventaris alleen met de hoofdnaam benoemd, maar in de boeken vind je natuurlijk ook aanverwante namen. Deze gegevens zijn niet alleen voor beginners leerrijk, zij kunnen er misschien een deel van hun familie in terug vinden. Maar ook gevorderden die al een eind op weg zijn kunnen hier ook nog dikwijls aanvullingen vinden aan hun stamboom.

De volledige lijst is te vinden in de inventaris op onze website onder de letter F in de rubriek Kwartierstaten en Familiegeschiedenissen. In eerste instantie kan je zelf nakijken of aanverwante namen uit uw eigen kwartierstaat of familiegeschiedenis voorkomen in de lijst. Is dit het geval dan kan je in de bibliotheek verder nazien met wie en hoe je verwant bent.

Wil je meer weten bezoek dan ons genealogisch café de eerste woensdag van elke maand van 15u tot 22u. Wij staan graag ter uwer beschikking.

HONDERDJARIGEN

Bij de recente herschikking van onze bibliotheek stelden wij vast dat vier omvangrijke albums met de levensbeschrijving van honderdjarigen niet in onze inventaris opgenomen werden. Het betreft hier krantenknipsels die verzameld zijn en copieus ingeplakt. In totaal zijn er gegevens van 474 honderdjarigen in te vinden. U kan ze raadplegen onder de nrs HJ 1-2-3-4

SCHENKING

In de Kempense Genealoog 2-2018, brachten wij een in memoriam van Gilbert De Lille (1939-2018). Zoals we toen al vermeldden is Gilbert één van de pioniers van onze regio. Hij was mede oprichter van wat toen nog de afdeling Turnhout-Oostmalle was en jarenlang bestuurslid.

Gilbert heeft in de loop der jaren als fervent genealoog diverse bewerkingen gedaan van parochieregisters, zowel van de regio Kempen als van de regio Meetjesland, zijn geboortestreek. Hij is ook jarenlang actief geweest als vrijwilliger in het Rijksarchief Antwerpen en het Felixarchief.

Na zijn overlijden hebben zijn twee dochters contact opgenomen met ons bestuurslid Mariette Backs en haar meegedeeld dat het de wens van hun vader was dat zijn genealogisch archief zou overgemaakt worden aan FV Regio Kempen.

De schenking is zeer omvangrijk en omvat bewerkingen van o.a. Oostmalle, Westmalle, Zanhoven, Schilde, Rijkevorsel, Vlimmeren, Gierle, Zandhoven, Brecht, Baarle-Hertog, Halle, Merksplas, Minderhout, Wortel, Vosselaar en Pulderbos, allemaal gemeenten uit onze regio, dit samen met 25 boeken met bewerkingen van gemeenten uit zijn geboortestreek, het Meetjesland. Hierin de gemeenten Maldegem, Adegem, Oostwinkel, Sint Laureins, en Middelburg. Alles in prima staat en mooi

ingebonden.

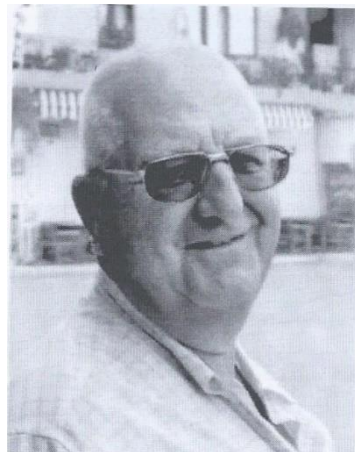
Wij beschikten reeds over een aantal van deze bewerkingen maar onze exemplaren waren meestal niet zo goed ingebonden, of hadden hier en daar wat schade opgelopen door het veelvuldig gebruik, zodat wij deze hebben kunnen vervangen.

Verder zijn er nog zeven boeken met gegevens betreffende conscrits en soldaten van Napoleon, over de periode 1795-1814, en een aantal boeken met de inventaris van de overheidsarchieven in het R.A.Antwerpen, notaris archieven en burgerrechtelijke verzamelingen. Van tien gemeenten uit onze Regio kregen we de inventaris van het oude gemeentearchief.

Bijkomend aan dit alles zijn er nog twee dozen met losse gegevens, notities, kwartierstaten en geschriften van lezingen die hij gehouden heeft.

Deze schenking is een waardevolle aanvulling aan onze bibliotheek en de Raad van bestuur van Familiekunde Vlaanderen heeft op haar vergadering van 19 februari ll. haar hartelijke dank laten overmaken aan de kinderen van Gilbert.

In diezelfde vergadering werd ook beslist om Gilbert, als waardering en erkenning voor zijn relatie met en inzet in Regio Kempen, postuum de titel van erelid van onze vereniging toe te kennen.

JAARVERGADERING FV REGIO KEMPEN

De jaarvergadering van Regio Kempen ging dit jaar door op 26 januari, in het lokaal van de Heemkring van Meerhout, in aanwezigheid van de volledige raad van bestuur en enkele leden. Na de officiële geplogenheden werden wij door de gemeente gegidst en bezochten we een aantal bijzondere gebouwen en de Sint Trudokerk.

Deze kerk werd in 1940 door het terugtrekkende Belgische leger platgebrand om ze niet als uitkijkpost in handen van de Duitsers te laten vallen.

Op initiatief van onderpastoor C. Debaerdemaeker begon de restauratie in 1948 en kreeg het interieur een eigentijdse aanpak onder leiding van Camille Colruyt.

Het resultaat is een prachtig interieur ontworpen tussen 1948 en 1976. C. Colruyt tekende de meubilering en in zijn atelier werden alle beelden en liturgische voorwerpen gemaakt. Zijn dochter Camille zorgde voor de tekeningen en de uitvoering van een reeks wandtapijten.

De glasramen zijn van de hand van Jan Huet, afkomstig van Wortel.

Het interieur van de Sint-Trudokerk is een uniek voorbeeld van 20-eeuwse religieuze kunst in Vlaanderen.

Interieur Sint-Trudo kerk

Preekstoel

Camille Colruyt (1908-1973) werd geboren te Lembeek en studeerde tekenen en beeldhouwen in Sint-Lucas te Schaarbeek en de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Brussel. Het interieur van Sint-Trudo is zijn levenswerk.

Jan Huet (1903-1976), werd geboren te Wortel. Hij studeerde in Sint-Lucas te Schaarbeek, eerst architectuur en nadien nog toegepaste kunsten en glasschilderkunst. De glasramen van Sint-Trudo zijn van 1951. Als kunstschilder maakt hij ook veel gouaches, aquarellen en olieverfstaferelen van de streek rond Hoogstraten.

Trees Colruyt (1940-1999), was de dochter van Camille Colruyt. Van 1967 tot 1976 maakte zij zestien grote wandtapijten voor de Sint-Trudokerk.

WIJZIGINGEN IN DE RAAD VAN BESTUUR VAN REGIO KEMPEN

Op de jaarvergadering werden een aantal wijzigingen in de raad van bestuur van Regio Kempen goedgekeurd.

-Theo Peeters, tot dan secretaris, heeft ontslag genomen uit zijn functie en zetelt voortaan als bestuurslid.

-Patrick De Maesschalck werd aangesteld als vervanger van Theo Peeters.

-Ludo Proost die tot dusver lid was van de Algemene Vergadering en medewerker aan de Kempense Genealoog, werd verkozen als bestuurder van de vzw Regio Kempen

-André Van Steenberghe heeft ontslag genomen als bestuurder van FV Regio Kempen

Het bestuur dankt Theo voor zijn geleverd werk als secretaris en rekt verder op hem als medewerker en bestuurslid.

Een bijzonder woord van dank gaat naar André Van Steenberghe, meer dan 25 jaar was hij bestuurder bij FV Regio Kempen. Als fervent genealoog heeft hij bijgedragen aan de uitbouw en de groei van onze vzw. Hij was in de loop der jaren, afdelingssecretaris, bestuurder van FV Nationaal, voorzitter van de Provinciale Afdeling Antwerpen, penningmeester en rekeningtoezichter van FV.

Hij was ook de eerste die een bedrijfsgenealogie opmaakte en presenteerde op het jubileumcongres van 2015 in het Felixarchief.

Met hem nemen wij afscheid van een sympathiek en waardevol medewerker. De voltallige raad van bestuur dankt Andre voor zijn jarenlange inzet en wenst hem allerbeste toe.

DNA-BENELUX

Marc Van den Cloot

Zoals bezoekers allicht merkten, is de website www.brabant-dna.org al lang niet meer bijgewerkt. Maar er is een volledig nieuwe en uitgebreidere website in voorbereiding. Dat kan enkele maanden duren. Ter informatie geven we u een overzicht van de actuele situatie.

In de loop van 2019 nemen dr. Maarten Larmuseau en Jan Geypen de taken over van Marc Van den Cloot als projectleider en van Marc Gabriëls als webmaster. Voorlopig zetten zij hun taak nog verder tot de nieuwe website klaar is. Intussen blijft het forum nog toegankelijk en kunnen nieuwe kandidaten nog steeds inschrijven via de website www.dna-benelux.eu.

De Vlaamse regering subsidieert voortaan slechts één in plaats van drie verenigingen voor de thema's heemkunde, familiekunde en volkskunde. Dat betekent dat vanaf 1 januari 2019 al het personeel van Heemkunde Vlaanderen, Familiekunde Vlaanderen en Leca is ondergebracht in een nieuwe erkende en gesubsidieerde vereniging, Histories genaamd. In de loop van 2019 verdwijnen Heemkunde Vlaanderen en Leca, maar Familiekunde Vlaanderen blijft verder bestaan als onafhankelijke vrijwilligersvereniging.

Wat betekent deze nieuwe situatie voor het DNA-Benelux-project? De gegevensbank blijft eigendom van Familiekunde Vlaanderen, maar het beheer (administratie, staalafnames, opvolging) gebeurt in de toekomst door Maarten en Jan vanuit Histories. Enkel zij hebben toegang tot de gegevens opdat de privacy van onze deelnemers, zoals bepaald in de deelnemingsvoorwaarden, gegarandeerd blijft. Het grote voordeel is dat de wetenschappelijke ondersteuning door Maarten behouden en uitgebreid wordt. Bovendien zal hij nieuwe initiatieven lanceren op het vlak van genetische genealogisch onderzoek. Zij brengen u tijdig via de nieuwe website op de hoogte. Richt vanaf nu uw technische vragen rechtstreeks aan hem via maarten.larmuseau@kuleuven.be.

ACTUELE STAND (20/02/2019)

Eindtotaal dubbelproject 2009-2010 :	881
Plus "buiten reeks" deelnemers :	<u>83</u>
Totaal aantal staalafnames 2009-2010:	964
externe deelnemers (deden elders DNA-onderzoek):	360
- 59 internationale externen	
- 120 "Zonen van Adam"-project	
- 158 "GEN-iale stamboom"-project	
- 23 Idesbald-project	
Benelux-project:	393
(= 393 staalafnames, nog 0 te doen)	
TOTAAL DATABASE:	<u>1717</u>
Totaal aantal verwerkte resultaten:	1692

TOTAAL PER HAPLOGROEP (1692 personen)

R1b (M343):	983	58,10 %	Midden-Oosten, Anatolië, West-Europa
I1 (M253):	230	13,59 %	Balkan – Centraal Europa – Scandinavië
I2(M223/P...):	132	7,80 %	Caucasus – Balkan – ex-Joegoslavië
E1b1b (M215):	87	5,14 %	Noord-Afrika – Middellandse Zeegebied
J2a/b (M410/...):	80	4,73 %	Mesopotamië–Feniciërs–Grieken–Zuid-Italië
G2a (U8/P15):	73	4,31 %	Caucasus – Georgië – Armenië
R1a (M17/SRY):	62	3,67 %	Oekraïne – Rusland – Scandinavië
J1 (P58/M267):	18	1,06 %	Mesopotamië – Arabieren – Joden
T (M70):	9	0,53 %	Midden-Oosten – Egypte
Q (M242):	7	0,41 %	Siberië – Noord- en Zuid-Amerika
L (M11):	5	0,30 %	Indië/Pakistan – Rusland – Noord-Europa
Y (M91):	3	0,18 %	Oudste Hg in Afrika !!
H (M282):	2	0,12 %	Zuid-Azië, Indië, Iran, Armenië
N (M231)	1	0,06 %	Z-N-China-Siberië-Centraal-Azië-N.O.-Europa

76 SUBHAPLOGROEPEN

R-U106*:	283 = 16,72 %	J-M267*:	6 = 0,35 %
R-P312*:	279 = 16,49 %	G-U13:	5 = 0,29 %
I-M253*:	211 = 12,47 %	E-M35*:	4 = 0,23 %
R-U152*:	127 = 7,51 %	E-M81:	4 = 0,23 %
I-M223*:	70 = 4,14 %	G-P15*:	4 = 0,23 %
R-M17*:	60 = 3,55 %	I-P95:	4 = 0,23 %
R-L48:	58 = 3,43 %	E-M78*:	3 = 0,18 %
G-U8*:	57 = 3,37 %	G-2a:	3 = 0,18 %
J-M410*:	48 = 2,84 %	G-U16:	3 = 0,18 %
E-V13 :	47 = 2,78 %	I-M253:	3 = 0,18 %
R-Z381:	36 = 2,13 %	I-M284:	3 = 0,18 %
R-M269*:	32 = 1,89 %	L-M27:	3 = 0,18 %
R-M529 :	30 = 1,77 %	Q-P36.2*:	3 = 0,18 %
R-L2*:	29 = 1,71 %	R-M412:	3 = 0,18 %
I-P37.2*:	28 = 1,65 %	Y-M91:	3 = 0,18 %
R-1b:	23 = 1,36 %	E-E1b1:	2 = 0,12 %
I-P215*:	22 = 1,30 %	E-M123*:	2 = 0,12 %
R-SRY2627:	20 = 1,18 %	E-V12:	2 = 0,12 %
R-Z195:	20 = 1,18 %	H-M282:	2 = 0,12 %
R-P310*:	18 = 1,06 %	I-P78:	2 = 0,12 %
E-M34:	14 = 0,83 %	J-J2a:	2 = 0,12 %
J-P58*:	12 = 0,71 %	J-M12*:	2 = 0,12 %
J-M241*:	10 = 0,59 %	J-M319:	2 = 0,12 %
I-P109:	9 = 0,53 %	Q-M242:	2 = 0,12 %
R-Z18:	9 = 0,53 %	R-L20:	2 = 0,12 %
E-V22:	8 = 0,47 %	R-M173*:	2 = 0,12 %
R-U198:	8 = 0,47 %	R-Z381*:	2 = 0,12 %
I-I1:	7 = 0,41 %	E-P72:	1 = 0,06 %
J-M67*:	7 = 0,41 %	G-M201:	1 = 0,06 %
J-M92*:	7 = 0,41 %	I-I2:	1 = 0,06 %
T-L131:	7 = 0,41 %	I-I2a:	1 = 0,06 %

I-P78*:	1 = 0,06 %	R-R1a:	1 = 0,06 %
J-M166:	1 = 0,06 %	R-P25*:	1 = 0,06 %
J-M318:	1 = 0,06 %	R-P297*:	1 = 0,06 %
L-M20:	1 = 0,06 %	R-SRY10831.2*:	1 = 0,06 %
L-M317:	1 = 0,06 %	T-P77:	1 = 0,06 %
N-M231:	1 = 0,06 %	T-PS21:	1 = 0,06 %
Q:	1 = 0,06 %		
Q-MEH2:	1 = 0,06 %	TOTAAL:	1692 = 100,00 %

VERWANTSCHAPPEN EN GENETISCHE AFSTAND (1692 deelnemers)

Afstand 0: 38/38 merk. (TMRCA ca. 270 j.; ca. 9 generaties):	20 (zeker verwant) !!!
Afstand 1 : 37/38 merk. (TMRCA ca. 420 j.; ca. 14 generaties):	52 (zeker verwant) !!
Afstand 2 : 36/38 merk. (TMRCA ca. 540 j.; ca. 18 generaties):	73 (zeker verwant) !
Afstand 3 : 35/38 merk. (TMRCA ca. 690 j.; ca. 23 generaties):	105 (waarschijnlijk verw.)
Afstand 4 : 34/38 merk. (TMRCA ca. 810 j.; ca. 27 generaties):	147 (waarschijnlijk verw.)
Afstand 5 : 33/38 merk. (TMRCA ca. 930 j.; ca. 31 generaties):	212 (mogelijk verwant)
Afstand 6 : 32/38 merk. (TMRCA ca. 1050 j.; ca. 35 generaties):	<u>401</u> (mogelijk verwant)
Totaal:	1010

Totaal bruto: 1010 matches op 1692 deelnemers = 59,69 %

Totaal netto: ca. 668 matches op 1370 (verschillende) familienamen = 50,22 %

VREEMDELINGEN IN TURNHOUT

Herman Van de Leur

In het stadsarchief van Turnhout zijn er twee boeken over vreemdelingen aanwezig. Het gaat over het 'Logementboek' handelend over de periode 1837 tot 1840; en het boek 'Openbare Veiligheid' handelend over de periode 1873 tot 1933. Beide boeken zijn op te vragen onder code A067-6.

De beide boeken werden door mij bewerkt en in een excel-file gezet. Deze file is raadpleegbaar in het stadsarchief van Turnhout, en ook Familiekunde Vlaanderen regio Kempen bezit een versie van de excel-bestanden.

Wat vindt je hierin?: Personen die buiten Turnhout zijn geboren en zich in Turnhout willen vestigen.

De stad hield streng toezicht op al wie zich in Turnhout wilde komen vestigen en zorgde er voor dat misdadigers en veroordeelden de toegang tot de stad geweigerd werd. Een bewijs van geboorte en van goed gedrag diende voorgelegd te worden.

Welke gegevens vindt je terug in deze registers:

Naam; geboorteplaats en datum; namen en geboorteplaats van de ouders; het beroep; al of niet

van goed gedrag en zeden; hun laatste verblijfplaats; de attesten die ze voorlegden; de datum van aanmelden; de datum van vestiging; de straat en huisnummer waar ze zich vestigden; de datum van vertrek en de plaats waarheen ze gingen. Soms gaat het over hele gezinnen die zich vestigen.

Allemaal nuttige informatie om personen op te sporen en hun gaan en komen te doorgronden. Sommigen kwamen zich meerdere keren aanmelden. Hier gaat het dan om reizende ambachtslieden, dagwerkers of taakwerkers, en familieleden die hun verwanten kwamen bezoeken.

Omdat de informatie zo uitgebreid is, staat er in sommige vakken van de exel-file veel meer dan je ziet. De boeken zijn vanuit het Frans vertaald naar gelang dit mogelijk was, hierbij wens ik mij te excuseren mocht de vertaling foutief zijn uitgevoerd. Daarom kan het nuttig zijn om het origineel te raadplegen. De verwijzingen die vooraan het exel-file staan refereren rechtstreeks naar het origineel in het stadsarchief van Turnhout.

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

INDEX VAN GEDIGITALISEERDE ROUWBRIEVEN, BIDPRENTJES EN OVERLIJDENSBERICHTEN KRANTEN OP ONZE WEBSITE

Al meermaals werd in dit tijdschrift de aandacht getrokken op onze omvangrijke verzameling van bidprentjes en rouwbrieven.

Op dit ogenblik zijn er ongeveer 200.000 ingescande gegevens. De index van deze gegevens is nu beschikbaar. Je kan zoeken op familienaam met geboortedatum (jaar.mnd.dag) een copie van het document kan aangevraagd worden.

Leden van FV kunnen gratis scans aanvragen mits vermelding van hun lidnummer, niet leden betalen minimaal 3 euro, en dit tot 5 scans, voor elke scan meer dan 5 wordt 0,20 euro aangerekend.

De scans kunnen per email aangevraagd worden op volgende adres:

mariettebacks@gmail.com.

De betaling dient vooraf te gebeuren op het rekeningnummer van FV Regio Kempen
BE94 7350 4976 3614

FV KEMPEN NEEMT DEEL AAN BOEKENMARKT EN HOUDT OPEN DEUR

Op zondag 24 maart 2019 neemt Regio Kempen deel aan de boekenmarkt in het kasteel de Renesse. Haar vrijwilligers stellen de bibliotheek open en beantwoorden uw vragen, zoals: wat betekent mijn familienaam, waar komt die voor, hoe begin ik aan mijn

stamboom, hoe maak ik mijn familiegeschiedenis, hoe zoek ik gegevens op het internet, enz. Er worden ook een beperkt aantal genealogische boeken aan geboden.

Indien er voldoende belangstelling is, herhalen we dit initiatief in de loop van het jaar op volgende boekenmarkten. Meer informatie bij marc.vandencloot@telenet.be of victor.bertels1@telenet.be.

NAAMSVERANDERING

De naam genealogische vormingsdag, op de eerste woensdag van elke maand, dekt in steeds mindere mate de lading. De bezoekers komen voornamelijk om opzoekingen te doen of om informatie in te winnen. Dit gaat perfect samen met een gezellige babbel waarbij een tas koffie, een frisdrank of een biertje steeds welkom zijn.

De naam **Genealogisch café** lijkt ons dan ook beter de lading te dekken van deze bijeenkomsten. Wij hernemen zo de benaming van de beginjaren van Regio Kempen.. Wij willen dat onze bibliotheek een aangename ontmoetingsplaats blijft voor iedereen die er komt om genealogische informatie te verzamelen of te delen.

OPENBAARHEID AKTEN BURGERLIJKE STAND

Tot nu was er op alle akten van de burgerlijke stand een embargo van 100 jaar inzake de openbaarheid. Vanaf 1 april 2019 komt daar verandering in. De overlijdensakten worden dan openbaar na 50 jaar en de huwelijksakten na 75 jaar. Voor de geboorten blijft de periode op 100 jaar. Deze wijzigingen zijn zeer welgekomen voor de genealogen en sluiten aan op wat in Nederland al jaren van kracht is

LIDMAATSCHAP FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Lid worden van de grote genealogische vereniging Familiekunde Vlaanderen kan door storting van 37 euro op BE58 4141 1792 2179 van F.V Van Heybeeckstraat 3 Merksem. U krijgt daarvoor gratis toegang in alle FV-afdelingen in Vlaanderen en de tijdschriften Vlaamse Stam en Kempense Genealoog.

Vrijwilligers die zich willen inzetten bij FV Regio Kempen zijn steeds welkom, u kan zich wenden tot één van de bestuursleden die vooraan in dit blad vermeld worden.

ETHICA ET MOTU

In het eerste nummer van De Kempische Genealoog van 2018 verscheen een artikel over een achttiende-eeuws handschrift van Joannes Proost: Ethica en Motu. De titelplaat (frontispies voor de drukkers) bevatte een tekening die verwees naar de Leuvense pedagogie 'De Lelie' waar Joannes verbleef. Daarnaast had hij op het titelblad een tekst geschreven: Si Liber, eveniat quod repperiaris ab ullo, qui dubitat Domini vero de nomine vestri inspice die titulum agnomen nomenque videbis. Joannes Proost anno 1769.

De vertaling ervan klinkt als volgt: Boek, als het zou voorvallen dat je gevonden wordt door iemand, die twijfelt over de naam van je meester [eigenaar], kijk dan naar de titel, en je zal zijn naam en familienaam zien. Joannes Proost in het jaar 1769. (1)

Ondertussen is het handschrift gedigitaliseerd en gepubliceerd op de website Lectio van de KU Leuven. Gebruik deze koppeling <http://lectio.ghum.kuleuven.be/lectio/items/show/1717> om het werk te bekijken. Wie geïnteresseerd is om dit manuscript te lezen: klik op 'images' onderaan de schermbladzijde en je krijgt dan toegang tot de gescande bladzijden.

De navorsers van deze handschriften onderzoeken een leidende gedachte die vroege moderne denkers over zichzelf beweerden. In de 16de eeuw zou het gezag toegeschreven aan teksten (uit de oudheid) en auteurs overgaan naar de autoriteit van waargenomen gegevens of feiten. En worden de verzamelde handschriften aldus onderzoeksobjecten om die hypothese te bevestigen of te ontkennen.

- (1) Met dank aan een bibliotheekmedewerker van de KU Leuven die voor de vertaling zorgde. Tekst ontvangen op 21/03/2018. (Ludo Proost)

BEWERKINGEN BS HOOGSTRATEN

De bewerking van de burgerlijke stand van 1900 tot 1920 van de gemeente Hoogstraten vordert gestaag. Nadat de gegevens van Wortel op de website gezet zijn, is ook Minderhout klaar. Er wordt nu volop gewerkt om de gegevens van Hoogstraten te digitaliseren. Vooral de overlijdens in de kolonie te Wortel en de gevangenis van Hoogstraten kunnen belangrijk zijn voor "verloren" verwanten op te sporen. Het aantal overlijden in de jaren tijdens WO I is er in verhouding tot de inwoners zeer hoog. Je vind er personen afkomstig uit het ganse land. www.erfgoedbankhoogstraten.be

SCHENKINGEN

Wij maken in een afzonderlijk artikel melding van de grote schenking door de kinderen van G. De Lille

Volgende personen schonken de voorbije maanden nog bidprentjes en/of rouwbrieven Fam. Borgers-Maes Arendonk, HK de Vlierbes te Beerse, Willy Driesen van HK N. de Vrijter uit Lille.

De werkgroep Familiekunde van Hoogstraten schonk ons het eerste deel van hun bewerkingen van de BS Wortel in boekvorm.

VOORDRACHT: VAN HEIDE TOT INDUSTRIEDORP

Frans Renaerts heeft ons met heel wat beeldmateriaal getoond hoe een God vergeten, onvruchtbaar gebied, ergens in het Oosten van de provincie Antwerpen op de scheiding met Limburg, waar alleen hei er zich nog kon gedijen, zich kon ontwikkelen tot een industrieel gebied met aan zijn Westkant een dorp, gebouwd door een fabriek.

Dank zij de graven van een kanaal en de bouw van een spoorlijn, door de Belgische staat, vond Vieille-Montagne in 1889 de juiste plaats om er een zinkroosterij op te richten.

Om de plaats aantrekkelijk te maken bouwde ze voor haar personeel de nodige woningen (400 in

totaal) die werden 15 jaar later aangevuld met een kerk zodat het een echt dorp werd. Speciaal is dat het parochiedorp over twee gemeentes is verspreid is, Mol en Balen. Het telt nu ongeveer 4000 inwoners. De fabriek breidde zich ook verder uit tot één van de grootste en modernste zinkfabrieken ter wereld waarvan de know-how tot in de uiterste uithoeken van wereld is verspreid. Spijtig genoeg ging de naam Vieille-Montagne verloren en heet de fabriek nu Nyrstar, die zijn rol nu verder speelt.

DE SINT-SEBASTIAANSGILDE TE VOSSELAAR IN 1752

Sommige registraties in de doop-, trouw- en begrafenisboeken doorbreken het gewone inschrijvingspatroon en willen de uitzonderlijkheid van deze gebeurtenis met ons delen."

Ludo Proost

Op 2 december 1752 beschrijft de dienstdoende pastoor Laurijsens in een parochiaal boek¹ van Vosselaar de verheffing van een relikwie van de heilige Barbara.

De tekst

Anne 1752

*Sijn en hebbe in de kercke van Vosselaer **verheft** de reliquien van de Hijlige ende glorieuse Maght en martelaressse **Barbara** op den derden 9ber met de **eerste vesperen** van haren **feestdag**. Welcke H: Reliquien processionelijck met de geheele **gilde van Ste Sebastiaan** uyt de pastorije gehaelt syn tussen het luyden der groote klocke ende het singen van verschyde lofsangen en gestransporteert naer de kercke van Vosselaer welke reliquien hebbe op mijnen kost in een silvere **cartelle** met een groot gelas van vore doen stellen en hebbe de selve vereert aen de kercke van Vosselaer welke voorschreve H: Barbara als dan had alleen voor mij maer oock voor mijne parochianen hebe verkosen een Patronersse van eene Salighe Doodt ende voorspraeckersse tegens eene haestige ende onvoorsinighe ofte Subite doodt, actum*

2 xber 1752

Joannes Angelus Laurysens, Pastor et Persona in Beerse et Vosselaer

Enkele verklaringen

Barbara van Nicomedië, Bithynië, Klein-Azië, + circa 306. Zij heeft echt bestaan maar de kennis over haar martelaarschap is te klasseren onder de verhaalsstijl van de legende. Meer informatie op de website Heiligennet. De relikwie wordt **verheven** d.w.z. de heilige wordt vereerd.

<http://www.heiligen.net/index.php>

In de katholieke kerk is haar **feestdag** op de 4de december. Deze dag begint op **3 december**, de vooravond of de vigilie (het waken) van het feest, op het moment van de **vespers** (=

¹ Onze-Lieve-Vrouw (Vosselaar, België), Parochialis ecclesiae de Vosselaar liber baptisatorum, coniugatorum et mortuorum (15/10/1686-24/12/1758); digitale beelden, *Rijksarchief in België* (<https://search.arch.be>); beeldnummer 81, blz. 155/2.

avond)

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Vooravond> <https://nl.wikipedia.org/wiki/Vespers>

De **Sint-Sebastiaansgilde**² te Vosselaar bestaat waarschijnlijk al van voor 1528 en is er nog altijd springlevend. De eerste patroon van deze gilde is **Sint-Sebastiaan van Rome** , +288 (zijn feestdag is op 20 januari), Barbara is de tweede patrones.

<http://www.sint-sebastiaansgilde-vosselaar.be/> <http://www.heiligen.net/heiligen/>

De pastoor heeft op eigen kosten een reliekhouder, in het bijzonder een theca (of de stevige omhullende structuur, kast), laten vervaardigen. **Cartelle**³ is een klein versierd plankje, boven aan een stok , dat men in een processie ronddraagt.

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Reliekhouders>

Deze gebeurtenis heeft niet alleen een persoonlijke religieuze betekenis voor pastoor Laurysens. Uit dit verslag kan men afleiden dat de Sint-Sebastiaansgilde van Vosselaar waarschijnlijk ten laatste in 1752 de heilige Barbara als beschermheilige heeft aangenomen. Zij is onder andere de patrones van allerlei beroepen die met een onvoorziene dood te maken hebben, zoals wapendragers in een schuttersgilde of handbooggilde. Deze laatsten zijn de voorlopers van de tegenwoordige Sint-Sebastiaansgilden.

Op de website van deze gilde te Vosselaar is een namenoverzicht gepubliceerd van hun hoofdmannen, koningen, keizers en bekende gildebroeders (zie de pagina Historiek). De vroegste vermelding van deze figuren situeren zich in de 16de en de 17de eeuw.

Over de pastoor heb ik dit teruggevonden⁴. Joannes Angelus Laurysens werd op 3 februari 1699 te Antwerpen gedoopt in de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Hij werd norbertijn in de Sint-Michielsabdij van dezelfde stad. In 1722 werd hij tot priester gewijd. Van 1743 tot 1753 was hij pastoor van Beerse en Vosselaar. Door onderaan zijn verslag de titels '*pastor et persona*' te vermelden, wijst hij erop dat zijn pastoorschap geldt voor Beerse en Vosselaar⁵. In 1743 verpachtte hij de Pastorijhoeve te Vosselaar voor zes jaar (en hernieuwbaar) aan Andreas De Roover en zijn huisvrouw Maria Diels. In 1750 laat hij aan de pastorij enkele herstellingswerken uitvoeren. In 1752 laat hij -middels een bedrag van 500 gulden- voor de kerk van Beerse een nieuwe zilveren remonstrans vervaardigen bij de zilversmid Dupré te Antwerpen. Zestig gulden werden door hem bijgedragen om het voorwerp te bekostigen. Het is onzeker of hij in datzelfde jaar de reliekhouder voor de H. Barbara liet fabriceren. De relikwie is alleszins in dat jaar met een processie vanuit de pastorij⁶ in het noorden van Vosselaar naar de kerk begeleid. Hij stierf op dezelfde pastorij op 8 augustus 1753.

² <http://www.sint-sebastiaansgilde-vosselaar.be/>

³ Volgens het *Handboek der Nederlandsche taal* van J. Van Ginneken.

Zie: http://www.dbnl.org/tekst/ginn001hand02_01/ginn001hand02_01_0009.php

⁴ VERMEULEN, I, BLEYS, J. en BIJNEN, J., *Het hof van Vosselaar zijn invloed op Beerse en Vosselaar*, s.l., 2013.

⁵ Te vergelijken met '*in persona episcopi*', zie: https://nl.wikipedia.org/wiki/In_persona_episcopi

⁶ Zie: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/12397> en ook de Ferrariskaart <http://www.ngi.be/FerrariskBR/index.jsp?l=nl>; zie vak Turnhout 126, gehucht Hofeynde.

AGENDA

Maart 2019

24 maart 2019	Wat?	Boekenmarkt-Open deur dag FV
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 10 u tot 17 u
	Wie?	Domein de Renesse – F.V Regio Kempen

April 2019

3 april 2019	Wat?	Genealogisch café – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

Mei 2019

8 mei 2019	Wat?	Genealogisch café – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

26 mei 2019	Wat?	Boekenmarkt-Open deur dag FV
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 10 u tot 17 u
	Wie?	Domein de Renesse – F.V Regio Kempen

Juni 2019

5 juni 2019	Wat?	Genealogisch café – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15 u tot 22 u
	Wie?	FV Regio Kempen

meer info bij: Patrick De Maesschalck, tel 014/73.33.46
patrick.de.maesschalck@telenet.be
Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	Kruibekesteenweg 39 B1, 9120 Beveren	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteenweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Dungelhoeffsite, Paradeplein 3, 2500 Lier	03/800.03.14
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	
ADNV vzw	Lange Leemstraat 26, 2018 Antwerpen	03/225.18.37
Archief en onderzoekcentrum		